

Συνθήκη Σεβρών : Ένας θρίαμβος που κατέληξε σε τραγωδία

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Στις 28 Ιουλίου του 1920 τερματίζεται και τυπικά για την Ελλάδα και την Τουρκία ο Πόλεμος. Σε μια αίθουσα του δημαρχείου των Σεβρών, κοντά στο Παρίσι, υπογράφεται η τελική συνθήκη ειρήνης ανάμεσα στη σουλτανική κυβέρνηση της Κωνσταντινούπολης και τους συμμάχους της Αντάντ. Είναι η γνωστή συνθήκη των Σεβρών που έκανε το όραμα της “Ελλάδας των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών” να μοιάζει εφικτό. Τελικά αποδείχτηκε εφιάλτης που ακόμη και σήμερα μας στοιχειώνει.

Πως φθάσαμε στη Συνθήκη

Με την ανακωχή του Μούδρου, ο δρόμος για την ουσιαστική διεκδίκηση μικρασιατικών περιοχών, όπου κατοικούν συμπαγείς ελληνικοί-χριστιανικοί πληθυσμοί είχε ανοίξει.

Κατά τη συνεδρίαση του ανώτατου συμμαχικού συμβουλίου στις 22 Απριλίου 1919, οι Αγγλογάλλοι και οι Αμερικανοί, εκμεταλλευόμενοι την απουσία του Ιταλού εκπροσώπου, δίνουν στην Ελλάδα την άδεια να καταλάβει την ευρύτερη περιοχή της Σμύρνης με αποστολή -επισήμως- την τήρηση της τάξης και στην προστασία των χριστιανικών πληθυσμών, μέχρι να επιτευχθεί η σύναψη της τελικής ειρηνευτικής συμφωνίας. Ουσιαστικά, οι Αγγλογάλλοι χρησιμοποιούν τον ελληνικό στρατό εναντίον της Τουρκίας και επιπλέον να περιορίσουν τα ιταλικά επεκτατικά σχέδια.

Η επιχείρηση για τη στρατιωτική κατάληψη της Σμύρνης θα πραγματοποιηθεί, στις 2 Μαΐου 1919. Κατά την αποβίβαση τους οι ελληνικές δυνάμεις γίνονται δεκτές με ενθουσιασμό από τους Έλληνες κατοίκους, αλλά δέχονται επίθεση από ομάδες Τούρκων ενόπλων και απαντούν. Κατά τις συγκρούσεις χάνουν τη ζωή τους 2 Έλληνες και 5 Τούρκοι στρατιώτες.

Στις 28 Ιουλίου του 1920 σε μια αίθουσα του δημαρχείου των Σεβρών, κοντά στο Παρίσι, υπογράφεται η τελική συνθήκη ειρήνης ανάμεσα στη σουλτανική κυβέρνηση της Κωνσταντινούπολης και τους συμμάχους της Αντάντ. Την Ελλάδα εκπροσωπούν (και υπογράφουν) ο πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος και ο Έλληνας πρεσβευτής στο Παρίσι Άθως Ρωμανός.

Η συνθήκη, γενικά, είναι άκρως καταδικαστική για την Τουρκία.

Οι όροι της Συνθήκης.

Η Ελλάδα, κατοχύρωνε επισήμως την Δυτική Θράκη ενσωμάτωνε την Ανατολική, μέχρι περίπου την Κωνσταντινούπολη Έπαιρνε τα νησιά Ίμβρο και Τένεδο και επισημοποιούσε την παρουσία της στην περιοχή της Σμύρνης και στην ενδοχώρα της .

Η Ελλάδα φαινόταν να έχει ήδη εξασφαλίσει τα Δωδεκάνησα πλην της Ρόδου και την Κύπρο , ενώ συνεχίζονταν οι διαβουλεύσεις και για τη Βόρειο Ήπειρο.

Διχασμός ακόμη και τότε

Οι βενιζελικοί πανηγύρισαν την υπογραφή της συνθήκης και θεώρησαν ότι αυτή παγίωνε τα ελληνικά δίκαια.

Τον ενθουσιασμό αυτόν δεν συμμεριζόταν η κωνσταντινική αντιπολίτευση, που εξακολουθούσε να καθορίζεται από τα διχαστικά σύνδρομα και να παρουσιάζει τη συνθήκη ως αποτυχία.

Και οι δύο, πάντως πλευρές, δεν φαίνονταν να εντοπίζουν τους πραγματικούς κινδύνους που δημιουργούσε για την Ελλάδα η ασταθής διεθνής κατάσταση και οι αυξανόμενες στρατιωτικές δυσκολίες στη Μικρά Ασία.

Στην Τουρκία κυρίαρχος των εξελίξεων ήταν πλέον ο Κεμάλ Ατατούρκ, ο οποίος είχε ξεκινήσει το κίνημα αντίστασης εναντίον των Ελλήνων.

Για τον Τούρκο ηγέτη η Συνθήκη των Σεβρών δεν ήταν παρά ένα «κουρελόχαρτο» ανάλογο με εκείνο της Ανακωχής του Μούδρου (1918), που θα ακυρωνόταν στην πράξη με την ένοπλη αντίσταση του τουρκικού λαού εναντίον των ξένων εισβολέων. Κύριος στόχος ήταν φυσικά οι Έλληνες .

Στο πλευρό του και το νεαρό σοβιετικό καθεστώς της Ρωσίας, το οποίο είχε κάθε λόγο να αντιπαρατίθεται στην Αντάντ αλλά και ειδικά στην Ελλάδα (που είχε συμμετάσχει στην εκστρατεία της Ουκρανίας του 1919 εναντίον των μπολσεβίκων).

Οι ...σύμμαχοι και οι συνέπειες

Οι σύμμαχοι δεν δείχνουν διατεθειμένοι να επιβάλουν στην Τουρκία όσα προέβλεπε η Συνθήκη. Άπαντες εμφανίζονται από ουδέτεροι εως εχθρικοί .

Όσα είχε κερδίσει η Ελλάδα έπρεπε να τα κατοχυρώσει στο πεδίο της μάχης, αντιμέτωπη με το εθνικιστικό κίνημα του Κεμάλ. Με τη Συνθήκη των Σεβρών η σουλτανική εξουσία κατέρρευσε και οι κεμαλικοί κυριάρχησαν.

Η πραγματικότητα αυτή οδήγησε τσοβιετικό καθεστώς του Λένιν, στην υποστήριξη των Τούρκων με τους οποίους στις 3 Δεκεμβρίου 1920 υπογράφει την Συνθήκη του Αλεξαντροπόλ. Αναμενόμενη εξέλιξη , αν υπολογίσει κανείς τη στάση που είχαν κρατήσει οι σύμμαχοι της Αντάντ (αλλά και η ίδια η Ελλάδα) απέναντι στην επανάσταση του.

Ο δρόμος από τον θρίαμβο των Σεβρών στην τραγωδία της Μικράς Ασίας είχε ανοίξει.

Πηγή: onalert.gr